

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu

MLUVME SPOLU

Základní škola Vraný, okres Kladno

Od 1.9.2022

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Obecná charakteristika přípravné třídy.....	5
3. Podmínky vzdělávání	6
3.1 Věcné podmínky	6
3.2 Životospráva.....	6
3.3 Psychosociální podmínky.....	6
3.4 Organizace.....	7
3.5 Řízení přípravné třídy.....	7
3.6 Personální zajištění.....	8
3.7 Třídní dokumentace	8
3.8 Spoluúčast rodičů.....	8
3.9 Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami	9
4. Organizace vzdělávání.....	9
4.1 Denní režim.....	9
5. Charakteristika vzdělávacího programu	10
5.2 Formy a metody práce	10
5.3 Výchovné a vzdělávací strategie	10
6. Vzdělávací obsah	13
6.1 Vzdělávací oblasti	14
6.1.1 Dítě a jeho tělo	14
6.1.2 Dítě a jeho psychika	14
6.1.3 Dítě a ten druhý	14
6.1.4 Dítě a společnost.....	14
6.1.5 Dítě a svět	14
6.2 Oblasti	15
6.2.1 Oblast jazykové a řečové výchovy.....	15
6.2.2 Oblast rozumové výchovy a předmatematických představ	16
6.2.3 Oblast smyslové výchovy	17
6.2.4 Grafomotorické činnosti	17
6.2.5 Výtvarné činnosti	18
6.2.6 Pohybové činnosti	18

Mluvme spolu

6.2.7 Rytmické a muzikální činnosti.....	18
6.2.8 Pracovní výchova	19
6.3 Integrované bloky a témata:.....	20
Integrovaný blok 1: Září v nové škole	20
Integrovaný blok 2: Podzim ve Vraném	21
Integrovaný blok 3: Těšíme se na Vánoce	23
Integrovaný blok 4: Zima kolem nás	24
Integrovaný blok 5: Přichází jaro	25
Integrovaný blok 6: Těšíme se na prázdniny	26
7. Evaluace.....	28

1. Identifikační údaje

**Vzdělávací program pro základní vzdělávání -
příloha upravující vzdělávání žáků v přípravné třídě**

Název programu

„Mluvme spolu“

Název školy: Základní škola Vraný, okres Kladno

Adresa školy: Vraný 109, Vraný 273 73

IČO: 750 33 615

RED-IZO: 600044131

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Městys Vraný
se sídlem č.p. 9, vraný 273 73

Kontakt na zřizovatele: ouvrany@volny.cz

Ředitelka školy: Mgr. Radka Hartmanová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Radka Hartmanová

Kontakty: telefon: 733 187 650, 731 587 162

e-mail: skola@zsvrany.cz

<http://www.zsvrany.cz>

verze: č. 1

Platnost dokumentu od: 1.9.2022

Mgr. Radka Hartmanová

Razítko školy

2. Obecná charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída je mezistupeň mezi předškolním a základním vzděláváním. Přípravné třídy základní školy se zřizují pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

O zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které zákonný zástupce k žádosti přiloží.

Obsah vzdělávání v přípravné třídě je součástí školního vzdělávacího programu. Vzdělávací program vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je upraven takovým způsobem, aby umožnil snadnější začlenění do vyučovacího procesu v 1. třídě, čímž následně předchází budoucím školním neúspěchům dítěte. Právě školní neúspěch může v řadě případů negativně ovlivnit další vývoj dítěte.

Hlavní předností přípravné třídy je nízký počet žáků (10-15 dětí), který umožňuje užší kontakt se školou a individuální přístup pedagoga.

Činnost pedagoga v přípravné třídě je zaměřena na systematickou přípravu dětí na zahájení povinného vzdělávání v základní škole. Cílem je vybavit děti odpovídajícími dovednostmi a návyky, rozvíjet sociální a komunikační dovednosti, samostatnost, schopnost spolupráce, sebeobsluhu, řečové dovednosti, hrubou a jemnou motoriku, časovou a prostorovou orientaci, hudební a výtvarný projev. Hra je základní jednotkou procesu vzdělávání a je promítnuta v každodenních činnostech. Cílem je také podporovat fyzickou a duševní pohodu a vést děti ke zdravým životním postojům.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. Na závěr děti obdrží pamětní list a závěrečné slovní hodnocení. Docházka do přípravné třídy je bezplatná.

K dokumentaci se používá třídní kniha a osobní složka dítěte, která obsahuje veškeré potřebné dokumenty (doporučení ŠPZ, OŠD, IVP, ...)

U každého dítěte je veden záznamový arch, kde třídní učitelka zaznamenává pokroky a rozvoj dítěte v jednotlivých oblastech.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Přípravná třída je umístěna ve třídě, která se v odpoledních hodinách využívá i jako družina. Tato třída je umístěna v prvním patře budovy školy, kde jsou také umístěny ostatní třídy 1. stupně. Učebna je zařízena odpovídajícím nábytkem, je rozdělena na část relaxační a část pracovní. Interiér třídy se během školního roku proměňuje díky výrobkům dětí. Děti se podílejí na výzdobě třídy. Část relaxační je vybavena kobercem, gaučem, hračkami a pomůckami, tak aby dětem poskytovala dostatečnou nabídku činností relaxačních, poslechových, poznávacích, tvořivých, manipulačních a experimentálních. Pracovní část místnosti je vybavena magnetickou tabulí, stolečky s židlemi.

Šatny se nacházejí v přízemí školy. Každé dítě má svůj věšák na oblečení a přihrádku na boty a přihrádku na náhradní oblečení.

Přípravná třída využívá i další prostory školy – tělocvičnu, počítačovou třídu s interaktivní tabulí.

3.2. Životospráva

Škola dbá na zásady správného stravování. Dodržuje se pitný režim. Dopolední svačinu zajišťuje školní jídelna, stejně tak jako oběd. Výběr a složení jídel odpovídá nutričním hodnotám, dle zásad správného stravování. Velká pozornost je věnována pobytu dětí venku, který je uskutečněn formou tematických vycházek, pobytem na školním nebo dětském hřišti.

3.3. Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové psychosociální podmínky, aby se děti cítily ve škole spokojeně a bezpečně. Pro bezproblémový a smysluplný chod přípravné třídy je velmi důležité, aby se děti, ale i jejich rodiče cítili dobře, bezpečně a jistě. Ve škole udržujeme vstřícnou a klidnou atmosféru.

Jednáme podle individuálních potřeb dítěte, mezi dětmi neděláme rozdíly, dáváme možnost se ke všemu vyjádřit. Snažíme se dětem naslouchat a rozumět jim. Učíme děti

Mluvme spolu

vzájemně si pomáhat, požádat o pomoc, dohodnout se, ale také respektovat daná pravidla. Podporujeme samostatnost dětí, oceňujeme jejich snahu a dostatečně chválíme. Děti jsou vedeny k vzájemné solidaritě a pomoci.

Všechny řízené činnosti jsou prokládány chvilkou odpočinku, relaxace, volnou hrou apod. Vzdělávací nabídka odpovídá věku dětí a jejich individuálním potřebám.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem je vytvářeno klidné a příjemné prostředí. Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, zdvořilosti.

Veškeré snahy pedagogů směřují k tomu, aby bylo dítě maximálně šťastné a spokojené a co nejvíce rozvíjelo svou osobnost ve všech oblastech.

3.4. Organizace

Při výuce je dodržován pravidelný denní řád, který se přizpůsobuje individuálním potřebám dětí a reaguje na aktuální změny. Každý den zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity, zajišťujeme potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Usilujeme o to, aby činnosti spontánní i řízené byly v denním programu vyvážené, aby mohly spontánní hru dokončit nebo se k ní vrátit. Děti mohou pracovat svým tempem, střídají se aktivity klidové a dynamické. Aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování. Činnosti jsou organizovány pro jednotlivce i skupinky. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové, frontální i spontánně řízené činnosti. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Dětem přípravné třídy je umožněno v ranních i odpoledních hodinách navštěvovat školní družinu.

3.5. Řízení přípravné třídy

Přípravná třída je součástí Základní školy Vraný. Její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitelky školy.

3.6. Personální zajištění

V přípravné třídě působí učitelka, která má odpovídající vzdělání a kvalifikaci, respektuje odborné zásady a pravidla profesní etiky. Třídní učitelka při edukativním procesu respektuje tato východiska:

- fyzická, psychická a sociální pohoda dětí
- rozvoj v souladu se schopnostmi a potenciálem dětí
- zajištění dostatečného množství podnětů k učení, objevování a zvědavosti
- budování zdravého sebevědomí dětí
- podpora vytváření a rozvoj vzájemných vztahů ve třídě a budování pocitu bezpečí
- podpora rozvoje řeči, budování jazyka a efektivní komunikace
- přiměřeně věku řeší problémy každodenního života a svého okolí
- budování důvěry, že jim bude v případě potřeby poskytnuta pomoc a podpora

3.7. Třídní dokumentace

Dokumentace přípravné třídy je vedena v třídní knize. U každého dítěte je veden záznamový arch, kde třídní učitelka zaznamenává pokroky a rozvoj dítěte v jednotlivých oblastech.

3.8. Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi učitelem a zákonnými zástupci se snažíme budovat atmosféru oboustranné důvěry a otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochoty spolupracovat. Před začátkem školního roku jsou zákonní zástupci pozváni na informativní schůzku, kde se seznámí s budovou školy, prostory přípravné třídy, organizací vzdělávání, školními akcemi apod.

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v přípravné třídě o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení na třídních schůzkách a konzultacích. Domlouváme se také na společném postupu při výchově. Nabízíme rodičům možnost podílet se na dění v základní škole.

3.9. Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Nižší počet dětí ve třídě umožňuje plně se věnovat dětem se speciálními potřebami. Snažíme se, aby vzdělávací program vytvářel pro tyto děti optimální podmínky pro individuální osobnostní rozvoj a vytvářel přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí. Poskytujeme podpůrná opatření v souladu s jejich definicí v § 16 zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

4. Organizace vzdělávání

Výuka v přípravné třídě probíhá od 8:00 do 11:40 hodin. Děti mohou docházet do ranní družiny, která je k dispozici od 6:30 – 7:45 hodin. Odpolední družina navazuje na konec výuky a je v provozu do 16 hodin.

4.1. Denní režim

Jednotlivé činnosti a jejich časové dotace mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu, uspokojení a zájmu dětí. Všechny aktivity se navzájem prolínají. Časové rozmezí jednotlivých činností je pouze orientační. Přestávky jsou zařazovány vzhledem k charakteru činností a podle potřeb dětí, po ukončení jednotlivých bloků.

8:00 – 8:15	Příchod dětí do třídy, přivítání. Sebeobsluha, hygiena, spontánní hry dětí.
8:15 – 8:45	Společné přivítání. Motivace činností. Komunitní kruh. Rozhovory s dětmi. Nové zážitky a prožitky. Připomenutí činností z předchozího dne.
8:45 – 9:30	Spontánně řízení činnosti, frontální skupinové nebo individuální činnosti dětí.
9:30 – 10:00	Sebeobsluha, hygiena, svačina.
10:00 – 11:20	Spontánně řízení činnosti, frontální skupinové nebo individuální činnosti dětí. Pohybové aktivity, pobyt venku.
11:20 – 11:35	Rekapitulace a zhodnocení dne, reflexe a sebereflexe dětí.
11:35 – 12:00	Hygiena, oběd a odchod domů nebo do školní družiny.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací a výchovná činnost v přípravné třídě bude věnována systematické přípravě žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby a s cílem vyrovnat jejich vývoj a připravit je na úspěšné zahájení základního vzdělávání. Vzdělávací obsah má podobu vzdělávacího programu na období jednoho roku a je zpracován v souladu s RVP PV. Obsahově je program rozdělen na šest oblastí, která námětově zastřešují plánované činnosti a současně propojují vzdělávání s běžným životem a dětskou zkušeností. Při výběru vzdělávací nabídky, kterou provádí pedagog přípravné třídy, respektujeme speciální vzdělávací potřeby žáků, stejně jako jejich osobnostní charakteristiky a vývojový stupeň, na kterém se nacházejí, případně prostředí, kde vyrůstají. Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou potřebuje, způsobem, který je pro něho vyhovující. Nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě přijímající, podnětné, zajímavé a obohacující, kde se může cítit jistě, bezpečně a spokojeně, a zajišťuje mu možnost projevit se a zaměstnávat se dětem přirozeným způsobem. V přípravné třídě převažuje individualizovaná vzdělávací práce. Aktivita jsou zaměřeny na rozvoj kognitivní oblasti, smyslového vnímání, motoriky, řeči, sociální oblasti, práceschopnosti a tvořivosti.

5.2. Formy a metody práce

Formy a metody práce vychází ze specifických požadavků dětí, které se vzdělávají v přípravné třídě. Při práci s dětmi volíme konkrétní srozumitelný a přeměřený přístup s adekvátním slovním doprovodem a motivací. Základními metodami práce jsou prožitkové a kooperativní učení respektující dětskou potřebu spontaneity, objevování a vlastního plánování dětí. Využíváme situační učení a sociální učení. Klademe důraz na aktivitu dětí a jejich tvořivost, komunikativnost a rozmanitost vzdělávací nabídky.

5.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Primárním cílem vzdělávání dětí v přípravné třídě je jejich vybavení souborem klíčových kompetencí. Jejich osvojení vyrovná jejich vývoj, usnadní jim vstup do povinného vzdělávání a zajistí rovný přístup ke vzdělávání.

Mluvme spolu

Kompetence k učení umožňují dětem osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje
- všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- získá elementární poznatky o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se spontánně i vědomě
- dokáže vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat; dokončí započatou práci
- při zadané práci postupuje podle instrukcí a pokynů
- je schopno hodnotit práci svoji i ostatních dětí

Kompetence k řešení problémů umožňují podněcovat děti k tvořivému a logickému myšlení.

- vhodnou motivací je podněcováno k řešení problémů
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí
- volí vhodný způsob řešení vedoucí k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- příznivě přijímá pochvalu za úspěch a za vynaložené úsilí

Komunikativní kompetence umožňují vést děti k všestranné a účinné komunikaci.

- průběžně si rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji využívá

Mluvme spolu

- samostatně vyjadřuje své myšlenky
- vyjadřuje se ve vhodně formulovaných větách
- chápe obsah sdělení a vhodně na něj reaguje
- umí vést dialog, efektivně komunikuje
- vyjadřuje a sděluje své prožitky, pocity a nálady
- využívá i mimoslovní způsob komunikace
- využívá různé zdroje informací.

Sociální a personální kompetence umožňují rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

- dítě si uvědomuje zodpovědnost za své chování a činy
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- pomáhá slabším
- odmítá negativní projevy chování
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel chování a řídí se jimi
- respektuje druhé, přijímá kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích

Občanské kompetence umožňují připravovat děti k tomu, aby se projevovaly samostatně, svobodně a zodpovědně; uplatňovaly svá práva a plnily své povinnosti.

- plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti
- zná své silné a slabé stránky

Mluvme spolu

- svobodně se rozhoduje, je si vědomo své odpovědnosti
- k plnění povinností přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- aktivně se zajímá se o dění kolem sebe
- chápe základní mravní hodnoty v rodině i ve společnosti
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe význam pojmu „zdravý životní styl“; přijímá zodpovědnost za své zdraví a život
- podílí se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní umožňují pomáhat dětem poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti.

- dítě má kladný vztah k manuálním činnostem
- umí objektivně posoudit výsledek své práce
- pracuje podle stanoveného postupu
- při práci je vytrvalé, soustředěné; zadaný úkol dokončí
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- při kolektivní práci vhodně komunikuje

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah přípravné třídy vychází ze vzdělávacích oblastí daných ŠVP PV. Je rozdělen do šesti integrovaných bloků. Bloky jsou zaměřeny na konkrétní témata z běžného života dětí a dění v přírodě a ve společnosti během roku a postupně je provázejí školním životem. U jednotlivých bloků jsou stanoveny dílčí vzdělávací cíle. Většina vzdělávací nabídky stanovená v RVP PV se prolíná všemi bloky a průběžně rozvíjí dítě ve všech oblastech – biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální. Toto pojetí koresponduje se vzdělávacími oblastmi danými RVP PV.

6.1. Vzdělávací oblasti

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

6.1.1 Dítě a jeho tělo

Cílem vzdělávání v této oblasti je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, dosáhnout fyzické pohody, zlepšovat tělesnou zdatnost, obratnost, manipulační dovednosti, získávat základ sebeobslužných dovedností a zdravých životních návyků a postojů.

6.1.2 Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů, citů i vůle, sebepojetí, sebe nahlížení, kreativitu, sebevyjádření, rozvoj poznávání a učení.

6.1.3 Dítě a ten druhý

V této oblasti je podporováno utváření vztahů dítěte k jiným dětem či dospělému, posilování, kultivování a obohacování vzájemné komunikace.

6.1.4 Dítě a společnost

V oblasti sociálně kulturní je dítě uvedeno do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění. Dítě si osvojuje potřebné společenské dovednosti, návyky a postoje, morální i estetické hodnoty.

6.1.5 Dítě a svět

Cílem je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, počínaje nejbližším okolím, konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit odpovědný postoj dítěte k přírodě a životnímu prostředí.

Všemi integrovanými bloky se prolínají tyto skupiny činností, prostřednictvím nichž si klademe za cíl rozvíjet percepčně kognitivní funkce předškoláků a naplnit očekávanou podobu školní zralosti dětí a celkovou připravenost pro školu.

6.2. Oblasti

6.2.1 Oblast jazykové a řečové výchovy

Jejím cílem je systematické rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikativních dovedností, plynulého vyjadřování, paměti, myšlení, využití říkadel, básniček, jednoduchých pohádek. Vedeme děti k tvoření jednoduchých odpovědí s důrazem na správnou výslovnost a tempo řeči. Rozvíjíme analyticko-syntetickou činnost. Seznamují se s knihami, učí se orientovat v dětské knize, tvoří věty k obrázkům. Postup od vět holých k větám rozvitým. Učí se dialogu mezi učitelem a žákem. Nedílnou součástí jazykové a řečové výchovy v přípravné třídě jsou tedy také kolektivní logopedická cvičení s logopedickými didaktickými hrami.

Očekávané výstupy jazykové a řečové výchovy:

- přirozeně navazuje verbální kontakt
- dokáže vést dialog, adekvátně odpovídá na otázky
- dítě je artikulačně obratné, je vedené k intaktní výslovnosti
- plynule se vyjadřuje
- rozumí řeči v okruhu běžného hovoru
- má věku přiměřenou slovní zásobu
- smysluplně popíše, co je na obrázku
- interpretuje příběh, pohádku
- definuje význam pojmu ze svého okolí
- tvoří protiklady
- tvoří nadřazené pojmy
- tvoří slova podobného významu
- mluví ve větách a souvětích
- užívá všechny slovní druhy
- mluví gramaticky správně
- udržuje oční kontakt

6.2.2 Oblast rozumové výchovy a předmatematických představ

Pro osvojení předmatematických představ potřebuje dítě rozvinout mnoho schopností a dovedností, které jsou následně předpokladem ke zvládnutí učiva matematiky, a tím vytvoření kladného vztahu k matematice. Budou rozvíjeny vědomosti a dovednosti, které dětem umožní řešit základní problémy a úkoly, s nimiž se budou setkávat v praktickém životě. Dalším úkolem je rozvoj logického myšlení, prostorové představivosti, vytváření prvotních představ o čísle.

Očekávané výstupy oblasti předmatematických představ:

- následujícím způsobem manipuluje s předměty v počtu 1 – 5, určí následující položky
- porovnává méně, více, stejně
- porovnává o jeden více, o jeden méně
- seřadí prvky podle velikosti
- pojmenuje největší, nejmenší, prostřední
- pozná, co do skupiny nepatří a proč
- třídí předměty podle tří kritérií (barva, geometrický tvar, velikost)
- určí množství předmětů do pěti
- jmenuje číselnou řadu do pěti
- uspořádá předměty podle instrukcí – před, za, hned před, hned za, první, poslední

Cílem rozumové výchovy

je seznámit děti se základními poznatky o životě ve společnosti a v přírodě a v jejich nejbližším okolí.

Očekávané výstupy rozumové výchovy:

- zná jméno, příjmení a adresu
- seznámí se s rodinou (pojmy), bytem, zařízením bytu
- orientuje se v okolí a v prostoru
- pečuje o své zdraví, uplatňuje hygienické návyky
- seznámí se s přírodou kolem nás a jednotlivými ročními obdobími
- seznámí se s prací dospělých

- vytváří si představy o čase

6.2.3 Oblast smyslové výchovy

Cílem smyslové výchovy je rozvoj zrakové a sluchové percepce s předpokladem kvalitního zvládnutí čtení a psaní v prvním ročníku.

Očekávané výstupy oblasti smyslová výchova:

Rozvoj sluchové percepce

- dítě je schopno naslouchat, koncentruje se na výklad
- rozliší zvukově podobné fonémy jazyka (sykavky, měkčení, kvantita, znělost)
- vyhledá rýmy
- určí počet slabik ve slově
- určí počáteční hlásku slova
- určí poslední souhlásku ve slově
- zopakuje větu z více slov, zopakuje několik nesouvisejících slov
- napodobí rytmus

Rozvoj zrakové percepce

- pojmenuje barvy, přiřadí odstíny barev
- vyhledá tvar na pozadí
- odliší shodné a neshodné dvojice lišící se detailem, horizontální a vertikální polohou
- poskládá obrázek z několika částí
- doplní chybějící části v obrázku
- zapamatuje si více obrázků, jejich pozici

6.2.4 Grafomotorické činnosti

Provádění grafomotorických činností povede ke zkvalitnění jemné motoriky, grafomotoriky a vizuomotoriky. Grafomotorické činnosti jsou významným předpokladem pro zvládnutí nároků psaní v prvním ročníku. Jestliže je grafomotorika neobratná, dítě může mít obtíže s pozdějším učením psaní jednotlivých tvarů písmen, pásmo je neúhledné, snižuje se tempo psaní. Samotný akt psaní tak odčerpává hodně pozornosti, která potom nezbyvá na obsah psaného, a tím se zvyšuje chybovost.

Očekávané výstupy grafomotorických činností:

- dítě správně drží tužku, při psaní má správné držení těla
- uvolňuje ruku, snižuje tlak na podložku
- užívá plynulé tahy
- zvládá základní grafomotorické prvky (čára, horní a dolní kličky, zuby, ...)
- k psaní pravidelně užívá dominantní ruku

6.2.5 Výtvarné činnosti

Cílem výtvarných činností je vybudovat základní dovednosti při práci s tužkou, rozvoj jemné motoriky, hrubé motoriky ruky, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti, radost z tvoření. Základem je poznání barev, hry s barvou, seznámení s plochou, dekorativní práce, pěstování citu pro úpravu a čistotu práce. Součástí výtvarných činností je rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky.

6.2.6 Pohybové činnosti

Smyslem pohybových činností u předškolních dětí je umožnit jim prožívat radost z pohybu. Jejím cílem je rozvíjet základní pohybové dovednosti dětí a zvyšovat jejich tělesnou zdatnost. Důraz klademe na:

- správné držení těla
- orientaci v prostoru
- dechová, uvolňovací cvičení
- běh, poskoky, hry s míčem
- funkci relaxační a kompenzační
- kolektivní sportovní hry v duchu fair play

6.2.7 Rytmické a muzikální činnosti

Cílem této oblasti činností je povzbuzovat muzikálnost dětí, rozvíjet pohybovou kulturu, jednoduchou rytmizaci, tanec, nácvik písní. Prolíná se celým dnem. Hudba nás obklopuje, je kolem nás všude. Rytmizace a muzikální činnosti působí relaxačně, pomáhají odreagovat se, překonávat únavu, koncentrovat pozornost.

6.2.8 Pracovní výchova

Cílem pracovní výchovy je rozvoj jemné motoriky, získání základů manuálních činností a pracovních návyků. Děti se dále seznamují s jednoduchými nástroji a s technikou práce.

Tato oblast činností rozvíjí:

- vytváření hygienických návyků
- stolování
- hry se stavebnicemi
- práce s papírem
- dodržování stanoveného postupu
- udržování čistoty a pořádku
- rozvoj vůle, vztahu k práci
- rozvoj zručnosti

6.3 Integrované bloky a témata:

Integrovaný blok 1: Září v nové škole

Cílem prvního bloku je pomoci dětem s adaptací na nové prostředí školy i kolektiv, rozvíjet vzájemnou komunikaci a začít budovat společné rituály. Poznávat okolí školy a městys Vraný.

Témata:

Seznamujeme se

Jak funguje škola

Tvoříme společná pravidla

Místo, kde bydlím

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvořit příjemné a podnětné prostředí k pozitivní adaptaci dítěte v novém prostředí třídy
- utvářet příjemné klima třídy, navazovat pocit vzájemné důvěry a bezpečí
- seznámení se s novými kamarády, třídní učitelkou a dalšími zaměstnanci školy
- seznámení se s prostory školy, orientace v budově školy, návštěva dětí v ostatních třídách
- společné vytvoření pravidel třídy
- seznámení se se systémem hodnocení
- seznámení se s režimem školního dne
- rozvíjet hygienické návyky a základy sebeobslužných dovedností
- vést ke spolupráci, toleranci a ohleduplnosti
- stimulovat komunikační dovednosti, jazykové a řečové schopnosti
- orientovat se v prostředí města, kde žijeme
- poznávat některé budovy a památky města
- znát své jméno, příjmení a adresu bydliště
- vést k samostatnému rozhodování
- pojmenovat členy rodin

Vzdělávací nabídka:

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- prostor pro komunitní kruh
- aktivity zaměřené na sebepoznávání a poznávání ostatních kamarádů ve třídě

Mluvme spolu

- společné stanovení si jasných a smysluplných pravidel chování ve třídě
- rozhovory na téma moje rodina
- procházka po městě, orientace v prostoru
- poznávání a popis míst a budov – obecní úřad, škola, mateřská škola, pošta, zámek, park a další budovy a památky městyse.

Očekávané výstupy:

- Dítě se adaptuje na živost ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy a jeho proměn.
- Spoluvytváří pravidla soužití ve třídě a podílí se na dobré atmosféře skupiny.
- Uplatňuje správné návyky v základních formách společenského chování.
- Orientuje se ve škole a jejím okolí.
- Na odpovídající vývojové úrovni zajistí péči o sebe a svoje okolí.
- Představí sebe i svou rodinu.

Integrovaný blok 2: Podzim ve Vraném

Druhý integrovaný blok je věnován změnám přírody na podzim. Jsou rozvíjena témata péče o zvířata se zaměřením na zvířata, která mohou mít děti doma nebo žijí v našem regionu. Dalším tématem je péče o zdraví a tělo.

Témata:

Podzim v přírodě a její změny

Pouštíme draka

Halloweenská párty

Staráme se o zvířata

Moje tělo a zdraví

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody, vnímání její krásy
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- utvářet si povědomí o tom, jak si chránit naše zdraví a předcházet nemocem
- vědět, co zdraví prospívá a co mu naopak škodí
- znát základní pravidla první pomoci, linky první pomoci
- vést děti k ochraně našeho okolí a přírody
- všimnout si změn počasí

Mluvme spolu

- uvědomovat si, jak je možné využívat přírodních materiálů
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- být ohleduplný k přírodě a zvířatům, posilovat kladný vztah ke všem živým tvorům
- získávat informace o svátcích v tomto ročním období

Vzdělávací nabídka:

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- zdravá hostina – ochutnávka ovoce a zeleniny, zapojení všech smyslů
- procházky po okolí, pohybové činnosti a relaxační cvičení
- činnosti na poznávání lidského těla a jeho částí
- poznávání plodů na zahrádce, co je možné v našem prostředí vypěstovat a co naopak dovážíme z jiných zemí
- pozorování změn počasí a přírody
- domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě
- jak se připravují zvířata na zimu a jak zvířatům můžeme v zimním období pomáhat
- poznávání barev a odstínů, míchání barev
- sběr, práce s organickým materiálem

Očekávané výstupy:

- Dítě se seznámí s charakteristickými znaky podzimu.
- Dítě pozoruje změny v přírodě.
- Dítě pozná druhy ovoce a zeleniny, s nimiž může přijít do styku.
- Dítě pracuje s přírodním materiálem.
- Rozlišuje domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě.
- Vede rozhovor na dané téma.
- Vnímá a popíše změny počasí.
- Přiměřeně věku se vhodně rozhoduje o tom, co je pro něj a jeho zdraví prospěšné.
- Poznává a pojmenuje části lidského těla.
- Poznává barvy a jejich odstíny.
- Zvládne základní pohybové dovednosti a prostorové orientace, běžné způsoby pohybu v různém prostředí; vědomě napodobí pohyb podle vzoru.

Integrovaný blok 3: Těšíme se na Vánoce

Třetí blok je charakterizován příchodem zimy, adventu a vánočních svátků. Děti se seznámí s vánočními zvyky a tradicemi. Uvažujeme o přesahu Vánoc směrem k trávení času v kruhu rodiny a blízkých, vytvoření klidu a pohody.

Témata:

Adventní svátky a zvyky

Mikuláš

Moje rodina

Těšíme se na Vánoce

Pohádky

Dílčí vzdělávací cíle:

- získávat základní informace a osvojovat si poznatky o vánočních tradicích a zvycích
- připravit se na příchod Mikuláše, poznávat tradici
- všimnout si změn počasí v zimním období
- rozvíjení čtenářské gramotnosti, komunikační dovednosti, časové posloupnosti
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat
- navození příjemné předvánoční atmosféry
- vést děti ke spolupráci při výzdobě třídy
- rozvíjení prosociálního chování, ohleduplnost, tolerance

Vzdělávací nabídka:

- vést rozhovory v komunikativním kruhu na téma adventních svátků
- procházky po okolí, pohybové hry a relaxační cviky
- pozorování zvířat v přírodě, krmení
- pozorování změn počasí v zimním období, zimní sporty a hry
- rozhovory v komunikativním kruhu na téma moje rodina, prohlídka fotek naší rodiny
- příprava na vánoční svátky, realizace oslav
- návštěva knihovny, četba pohádek
- hudební činnosti – zpívání koledí, hry na nástroj

Očekávané výstupy:

- Dítě se seznamuje s českými tradicemi Mikuláše, adventu a Vánoc, aktivně se podílí na oslavě těchto svátků.

Mluvme spolu

- Vnímá kulturní a umělecké podněty spojené s výzdobou, na jejich základě se kreativně vyjadřuje.
- Posiluje kladné vztahy v rodině (členové rodiny, život v rodině).
- Uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky.
- Učí se nazpaměť krátké texty, reprodukuje krátký příběh či pohádku, porozumí přiměřenému obsahu.
- Používá knihu jako možnost zábavy, zdroj trávení volného času.

Integrovaný blok 4: Zima kolem nás

Témata:

Staráme se o zvířata

Zimní příroda

Karneval

Povolání

Vzdělávací cíle:

- získávat základní informace a poznatky k svátkům a tradicím v daném období - všímat si změn počasí v zimním období
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- chovat se bezpečně při sportu, dbát na své zdraví a zdraví ostatních
- využití pohádkových příběhů k dalším činnostem
- rozvíjet dětskou fantazii
- umět převyprávět příběh, rozšiřovat slovní zásobu a komunikační dovednosti
- učit se, jak správně zacházet s knihou
- poznávat hodnoty věcí a lidské práce

Vzdělávací nabídka:

- vést rozhovory v komunikativním kruhu nad danými tématy
- procházky po okolí, pohybové hry a relaxační cviky
- pozorování zvířat v přírodě, krmení
- pozorování změn počasí v zimním období, zimní sporty a hry
- příprava karnevalových oslav, výroba kostýmů, masek
- taneční a pohybové hry
- pohádková četba, dramatizace pohádek

Mluvme spolu

- hádání pohádkových příběhů dle symbolů
- práce s různými materiály, výroba pohádkových loutek
- příprava na zápis do první třídy
- rytimizace říkanek a básniček na dané téma

Očekávané výstupy:

- Všimá si změn v přírodě spojené s příchodem zimy.
- Rytmizuje a zapamatuje si krátkou básničku.
- Převypráví krátkou pohádku, zapojí se do dramatizace.
- Vyrábí výrobky z papíru, stříhá, používá různé výtvarné techniky.
- Vnímá umělecké a kulturní podněty, sledují literární, dramatické a hudební představení a dokáže formulovat svoje prožitky.

Integrovaný blok 5: Přichází jaro

Integrovaný blok je zaměřen zejména na změny přírody na jaře a lidové tradice spojené s Velikonocemi a další svátky a významné dny spojené s obdobím jara – Den Země a Svátek matek.

Témata:

Rej čarodějnic

Svátky jara – Velikonoce

Zvířata a jejich mláďata

Den Země

Maminka má svátek

Vzdělávací cíle:

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody a počasí
- seznámení se svátky jara, jejich tradice a symboly
- osvojovat si práci s odbornými encyklopediemi, umět třídit, přiřazovat, vyhledávat dle obrázků
- rozpoznávat a pojmenovat kvetoucí rostliny a stromy, zvířata a jejich mláďata
- vést děti k ochraně naší přírody, být ohleduplný k přírodě a všem živým tvorům
- uvědomovat si, jak je možné efektivně využívat přírodních materiálů
- vést k odpovědnosti
- prohlubovat vědomosti o třídění odpadu a forem recyklace

Mluvme spolu

- chápat souvislosti, co naší přírodě prospívá a co jí naopak škodí
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- umět spolupracovat a pomáhat jeden druhému

Vzdělávací nabídka:

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- loučení se zimou
- prohlížení encyklopedií, obrázků
- vytváření vlastního herbáře
- písně, říkanky a básně na jarní období
- příprava a realizace oslav a svátků v daném období
- procházky po okolí, pozorování proměn přírody
- pohybové činnosti a relaxační cvičení
- výsadba rostlin a následná péče
- domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě
- kresba přírodninami
- třídění odpadu

Očekávané výstupy:

- Dítě si všímá a popisuje proměny přírody na jaře.
- Uvědomuje si význam velikonočních svátků, tradice, symboly.
- Používá encyklopedie přiměřené věku – třídí, přiřazuje informace, vyhledává podle ilustrací.
- Pojmenuje jarní květiny a stromy, rozlišuje zvířata a jejich mláďata.
- Dítě si formuje svoje postoje k ohleduplnosti k přírodě a svému okolí.

Integrovaný blok 6: Těšíme se na prázdniny

Poslední integrovaný blok je zaměřen na bezpečnost v dopravě a osobní bezpečnost. Děti se seznámí se zvířaty chovanými v ZOO. Děti se připravují na oslavu dětského dne, zaměřujeme se na upevnění společenského chování v dětském kolektivu, pomoc jeden druhému.

Témata:

Dětský den

Zvířata v ZOO

Jedeme na výlet

Cestování, dopravní bezpečnost

Vzdělávací cíle:

- utváření příjemné atmosféry ve třídě
- oslava svátku Dne dětí
- dodržovat předem dohodnutá pravidla chování
- umět vyprávět zážitky a převyprávět jednoduché příběhy
- učit se respektovat jeden druhého
- naučit děti poznávat dopravní prostředky
- seznamovat se s pravidly bezpečnosti v provozu
- poznat zvířata, která můžeme navštívit v ZOO
- vést děti ke zvědavosti, klást otázky, hledat řešení, odpovědi

Vzdělávací nabídka:

- vést rozhovory v komunikativním kruhu nad danými tématy
- procházky po okolí, pozorování, jak se příroda mění
- příprava oslav dětského dne, taneční a pohybové hry
- říkanky, básničky a písničky k danému období
- práce s hudebními nástroji
- organizace výletů
- příprava na první třídu
- pozorování dopravních prostředků a značek při procházce po městě
- rozhovory na téma bezpečnost
- výtvarné a pracovní aktivity na téma prázdniny
- diskuze o bezpečném chování v průběhu prázdnin

Očekávané výstupy:

- Poznává rozmanitost přírody a světa zvířat.
- Učí se bezpečnému chování v dopravě, poznává základní dopravní značky.
- Vzájemně se respektují, podílí se na utváření přátelské atmosféry ve třídě.

7. Evaluace

Evaluace a autoevaluace v přípravné třídě je samozřejmá, funkční a smysluplná součást výchovně vzdělávací práce. Na závěr každého dne provádíme slovní hodnocení, při kterém děti hodnotí svou práci i práci ostatních dětí i učitelky. Hodnocení výsledků vzdělávání je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Učitelka průběžně sleduje a hodnotí individuální pokroky, kterých děti v průběhu vzdělávání dosahují. Na základě výsledků se rozhodují o změnách. V závěru každého dne probíhá slovní hodnocení denních aktivit a dětem je poskytována zpětná vazba. Hodnocení probíhá společně s dětmi, jsou vedeni k přiměřenému sebehodnocení a motivováni k další práci na svém rozvoji. Hodnocení je formativní a motivační. Dále děti mají zavedená portfolia, kde si děti ukládají své práce. Výsledky jejich práce jsou hodnoceny srozumitelnými symboly (razítka, nálepky, obrázky...).

Kritéria obdržení symbolu jsou:

- samostatnost při řešení úkolu
- řešení úkolu v souladu se svými schopnostmi
- dokončení úkolu

Děti v přípravné třídě nejsou zařazeny do základního vzdělávání a nejsou klasifikovány. V přípravné třídě dochází k průběžnému hodnocení s využitím portfolia, hodnoticích archů s využitím dětem srozumitelných symbolů a slovním průběžným a závěrečným hodnoticím listem, který bude zpracován v závěru každého pololetí. Hodnocení má motivační charakter. Písemné hodnocení provádí učitelka průběžně do osobních archů dětí. Zde zaznamenává každý pokrok, novou dovednost, ale také i pokles aktivity či nespokojenost dítěte. Dle těchto údajů se lze zaměřit na zdokonalování v dovednostech, ve kterých dítě vykazuje deficity, posílit jeho sebevědomí. Takto se zaměřujeme i na děti nadané, které tak můžeme podporovat v oblastech, ve kterých vynikají. V pololetí dostávají děti hodnoticí list s krátkým slovním hodnocením. Na závěr roku vypracovává třídní učitelka podrobné písemné hodnocení jednotlivých dětí. Originál je předán zákonným zástupcům, kopie třídní učitelce budoucí první třídy, do níž bude dítě docházet. Děti opět dostávají hodnoticí list se slovním hodnocením. Práce dětí a písemná hodnocení budou součástí žákovského portfolia, s nímž bude rozvíjeno pozitivní a přiměřené sebehodnocení dětí.

Oblasti komplexního hodnocení práce přípravné třídy

- naplňování cílů ŠVP pro přípravnou třídu
- průběžné hodnocení vzdělávací nabídky v třídním vzdělávacím programu
- kvalita podmínek vzdělávání v přípravné třídě
- práce pedagoga v přípravné třídě včetně sebereflexe
- výsledky vzdělávání v přípravné třídě – systém vstupního, průběžného a výstupního hodnocení individuálního rozvoje a učebních pokroku každého dítěte
- žákovské portfolio
- pedagogická diagnostika kognitivně – percepčních funkcí provedená třídní učitelkou

Za výsledky vzdělávání v přípravné třídě zodpovídá třídní učitelka. Na pedagogických radách seznamuje ředitele školy s celkovou výchovně vzdělávací úrovní třídy, hodnotí se, zda a jakým způsobem byl naplněn výchovně vzdělávací program pro přípravnou třídu, sleduje se docházka do přípravné třídy a celková připravenost dětí opouštějících přípravnou třídu na vstup do prvního ročníku základní školy.